

Datu valsts inspekcija

Blaumaņa iela 11/13-15, Rīga, LV-1011, tālr. 67223131, fakss 67223556, e-pasts info@dvi.gov.lv, www.dvi.gov.lv

Ogres novada pašvaldībai
ogredome@ogresnovads.lv

Lēmums

Rīgā,
2020.gada 17.janvārī

Nr. [...]

Par pienākuma uzlikšanu

Datu valsts inspekcijas (turpmāk – DVI) rīcībā esošā informācija liecina par to, ka Ogres novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) nenodrošina sabiedrību ar paziņojumu par personas datu aizsardzību (privātuma politika) un personu datu aizsardzības speciālista kontaktinformāciju.

DVI informē, ka 2020.gada 16.janvārī DVI amatpersonas veica Pašvaldības mājas lapas *ogresnovads.lv* apskati un konstatē, ka vietnē *ogresnovads.lv* ir atrodama sadaļa *Privātuma atruna* (turpmāk – *Privātuma Politika*), kas satur 2014.gada 11.novembra sekojoša satura publikāciju: *Šī privātuma atruna nosaka mūsu privātuma praksi saistībā ar šo mājas lapu. Mēs neesam atbildīgi par citu mājas lapu saturu vai privātuma praksi. Jebkādas citas ārējas saites ar citām Web lapām kā tādām ir skaidri identificētas.*

Ogres novada pašvaldības mājas lapa pilnībā respektē Jūsu tiesības uz privātumu, un neievāks nekādu personīgo informāciju par Jums šajā Web lapā bez Jūsu atļaujas. Jebkura personīgā informācija, kuru Jūs brīvprātīgi nododat Ogres novada pašvaldības mājas lapai tiks apstrādāta saskaņā ar Fizisko personu datu aizsardzības likumu.

Ogres novada pašvaldības mājas lapa nevāc nekādus Jūsu personas datus šajā lapā, neskaitot to informāciju, kuru Jūs brīvprātīgi nododat (piemēram, nosūtot mums e-pastu). Jebkura informācija, kuru Jūs sniegsiet šādā veidā, nav pieejama trešajām personām, un Ogres novada pašvaldības mājas lapa to izmanto tikai tiem mērķiem, kādiem Jūs šo informāciju sniedzāt.

Tehniskas detaļas, kas saistītas ar šīs Web lapas apmeklētājiem, ieraksta mūsu Interneta pakalpojumu sniedzējs, statistikas nolūkos. No mūsu puses nekāda informācija netiek izmantota Web lapu lietotāju identifikācijai. Tehniskās detaļas, kas tiek ierakstītas: apmeklētāja Web servera adrese; domēna vārds (piemēram, lv, com, org, net); iepriekšējā Web lapa, no kuras apmeklētājs mūs ir sasniedzis, ieskaitot jebkādas meklējumu terminus, kas izmantoti; dati, kas norāda uz apmeklētāju plūsmu ap šo Web lapu (piemēram, lapas, kurām piekļūts un dokumenti, kuri lejupielādēti); kāda veida tīkla pārlūkprogrammu lietotājs izmantoja; tiek saglabāta pagaidu informācija, lai nodrošinātu mājas lapas funkcionalitātes pilnvērtīgu darbību.

Ogres novada pašvaldības mājas lapa nemēģinās identificēt individuālos apmeklētājus, kā arī nesaistīs kādas tehniskās detaļas, kas minētas iepriekš ne ar vienu personu. Ogres novada

*pašvaldības mājas lapa nekad neatklās šādus tehniskos datus trešajām personām, respektējot Web lapas apmeklētāju privātumu.*¹

Interneta vietnē nav atrodama personu datu aizsardzības speciālista kontaktinformācija² (2020.gada 16.janvāra pārbaudes akts Nr. [...]).

DVI norāda, ka tiesisko regulējumu fizisko personu datu apstrādei nosaka Vispārīgā datu aizsardzības regula³ (turpmāk – VDAR) un Fizisko personu datu apstrādes likums (turpmāk – FPDAL), savukārt DVI kompetenci, uzdevumus un pilnvaras nosaka VDAR 55.-58.pants un FPDAL 4.-5.pants. DVI norāda, ka Pašvaldībās mājas lapā *ogresnovads.lv* norādītais Fizisko personu datu aizsardzības likums ir zaudējis spēku 2018.gada 5.jūlijā.

VDAR mērķis ir aizsargāt fizisku personu pamattiesības un pamatbrīvības un jo īpaši to tiesības uz personas datu aizsardzību.

DVI norāda, ka VDAR 2.panta 1.punkts nosaka, ka VDAR piemēro personas datu apstrādei, kas pilnībā vai daļēji veikta ar automatizētiem līdzekļiem, un tādu personas datu apstrādei, kuri veido daļu no kartotēkas vai ir paredzēti, lai veidotu daļu no kartotēkas, ja apstrādi neveic ar automatizētiem līdzekļiem. Personas datu apstrāde ar automatizētiem līdzekļiem ietver datu apstrādi informācijas sistēmās, kur ir iespējams atlasīt personu pēc konkrētiem identifikatoriem. Savukārt personas datu kartotēka ir jebkurš sakārtots personas datu kopums, kurā šie dati ir pieejami saskaņā ar īpašiem kritērijiem – centralizētiem, decentralizētiem vai izklaidētiem, pamatojoties uz funkcionālu vai ģeogrāfisku motivāciju.

Saskaņā ar VDAR 4.panta 1.punktu “personas dati” ir jebkura informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu fizisku personu (“datu subjekts”)⁴, savukārt VDAR 4.panta 2.punktā noteikts, ka “apstrāde” ir jebkura ar personas datiem vai personas datu kopumiem veikta darbība vai darbību kopums, ko veic ar vai bez automatizētiem līdzekļiem, piemēram, vākšana, reģistrācija, organizēšana, strukturēšana, glabāšana, pielāgošana vai pārveidošana, atgūšana, aplūkošana, izmantošana, izpaušana, nosūtīt, izplatīt vai citādi darot tos pieejamus, saskaņošana vai kombinēšana, ierobežošana, dzēšana vai iznīcināšana.

Pamatojoties uz minēto, DVI norāda, ka, piemēram, personas vārds, uzvārds, personas kods, informācija par deklarētās/dzīvesvietas adresi, kontaktāruņi, foto un videoattēls un cita personas identificējošā informācija ir atzīstama par personas datiem, bet jebkuras ar šiem datiem veiktās darbības Pašvaldībā atzīstamas par personas datu apstrādi VDAR izpratnē.

DVI, ievērojot likuma "Par pašvaldībām" 15.panta pašvaldībām noteiktās funkcijas, secina un norāda, ka Pašvaldība savā darbībā veic plašu klientu un nodarbināto personu personas datu apstrādi.

DVI norāda, ka saskaņā ar VDAR 4.panta 7.punktu par personas datu apstrādes atbilstību ir atbildīgs pārzinis – fiziskā vai juridiskā persona, publiska iestāde, aģentūra vai cita struktūra, kas viena pati vai kopīgi ar citām nosaka personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus. Konkrētajā gadījumā pārzinis ir Pašvaldība.

Saskaņā ar VDAR 6.panta 1.punktu apstrāde ir likumīga tikai tādā apmērā un tikai tad, ja ir piemērojams vismaz viens no 6.panta 1.punktā minētajiem pamatojumiem. VDAR ir noteikti seši vispārīgi tiesiskie pamati: piekrišana, līguma izpilde, juridisks pienākums, sabiedrības intereses, vitālo interešu aizsardzība un leģitīmo interešu ievērošana.

Papildus tiesiskā pamata nodrošināšanai, pārzinim ir jāievēro arī VDAR 5.pants, kurš nosaka personu datu apstrādes principus, kas pārzinim jāievēro, veicot personu datu apstrādi. VDAR 5.panta 1.punkta “a” apakšpunktā noteikts, ka personas dati tiek apstrādāti likumīgi,

¹ http://www.ogresnovads.lv/lat/privatuma_atruna/

² http://www.ogresnovads.lv/lat/kontakti/kontakinformacija__darba_laiki/,

<http://www.ogresnovads.lv/lat/kontakti/strukturvienibas/>

³ Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) 2016/679 par fizisko personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK

⁴ identificējama fiziska persona ir tāda, kuru var tieši vai netieši identificēt, jo īpaši atsaucoties uz identifikatoru, piemēram, minētās personas vārdu, uzvārdu, identifikācijas numuru, atrašanās vietas datiem, tiešsaistes identifikatoru vai vienu vai vairākiem minētajai fiziskajai personai raksturīgiem fiziskās, fizioloģiskās, ģenētiskās, garīgās, ekonomiskās, kultūras vai sociālās identitātes faktoriem

godprātīgi un datu subjektam pārredzamā veidā (“likumīgums, godprātība, un pārredzamība”). Pārredzamības principa tiesiskais regulējums noteikts VDAR III nodaļā (Datu subjekta tiesības). VDAR 12.pantā ir izklāstīti vispārīgie principi, kas attiecas uz: informācijas sniegšanu datu subjektam (saskaņā ar 13.–14.pantu); saziņu ar datu subjektam saistībā ar viņu tiesību īstenošanu (saskaņā ar 15.–22.pantu); un saziņu saistībā ar datu aizsardzības pārkāpumiem (34.pants). Pārredzamības princips sevī ietver datu subjekta tiesības būt informētam un VDAR 12.pants nosaka, ka *pārzinis veic atbilstošus pasākumus, lai kodolīgā, pārredzamā, saprotamā un viegli pieejamā veidā, izmantojot skaidru un vienkāršu valodu, datu subjektam sniegtu visu 13. un 14. pantā minēto informāciju [..], no kā izriet, ka pārzinim ir pienākums nodrošināt datu subjektu ar iespēju pārraudzīt datu apstrādi*. VDAR 58.apsvērums nosaka, ka *pārredzamības principa pamatā ir prasība, ka visa informācija, kas adresēta sabiedrībai vai datu subjektam, ir kodolīga, viegli pieejama un viegli saprotama un ka tiek izmantota skaidra un vienkārša valoda un papildus – vajadzības gadījumā – vizualizācija. Šādu informāciju var sniegt elektroniski, piemēram, darot to pieejamu sabiedrībai tīmekļa vietnē. Tas ir jo īpaši svarīgi situācijās, kad iesaistīto personu skaits un praksē izmantoto tehnoloģiju sarežģītība apgrūtina datu subjekta iespējas zināt un saprast, vai tiek vākti viņa personas dati, kas to dara un kādā nolūkā. Ņemot vērā, ka bērniem pienākas īpaša aizsardzība, ja apstrāde attiecas uz bērnu, informācija būtu jāsniedz un saziņa jāveic tik skaidrā un vienkāršā valodā, lai bērns to varētu viegli saprast*.

Darba grupa personu aizsardzībai attiecībā uz personas datu apstrādi (kas izveidota, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes 1995.gada 24.oktobra Direktīvas 95/46/EK "Par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti" 29.pantu) Pārredzamības pamatnostādņēs saskaņā ar VDAR (turpmāk – Pamatnostādnes) skaidro pārredzamības principa īstenošanu.

Attiecīgi VDAR 12.panta 1.punkts nosaka, ka pārredzama informācija ir tāda, kas ir kodolīga, pārredzama un viegli pieejama. Pamatnostādnes nosaka, ka *“Vieglas pieejamības” elements nozīmē, ka datu subjektam nevajadzētu būt spiestam meklēt informāciju; viņiem uzreiz ir jābūt redzamam, kur un kā var piekļūt šai informācijai, piemēram, tieši to sniedzot viņiem, nodrošinot saiti uz to, skaidri norādot to vai kā atbildei uz dabiskās valodas jautājumu, piemēram, tiešsaistes vairāku līmeņu paziņojums par datu aizsardzību, sadaļā “Biežāk uzdotie jautājumi,” no kā izriet, ka viens no efektīvākajiem pārredzamības principa īstenošanas paņēmieniem ir informācijas (kas nodrošina datu subjektu ar informāciju par viņa datu apstrādi) publicēšana iestādes tīmekļa vietnē*.

Papildus norādāms, ka atbilstoši VDAR 24.panta 1. un 2.punktam, ņemot vērā apstrādes raksturu, apmēru, kontekstu un nolūkus, kā arī dažādas iespējamības un nopietnības pakāpes riskus attiecībā uz fizisku personu tiesībām un brīvībām, pārzinim jāīsteno atbilstoši tehniskie un organizatoriskie pasākumi, lai nodrošinātu un spētu uzskatāmi pierādīt, ka apstrāde notiek saskaņā ar VDAR. Tādējādi saprotams, ka pārzinis nodrošina tehniskos un organizatoriskos līdzekļus, lai datu apstrāde būtu droša.

Atbilstoši savai kompetencei, izvērtējot DVI rīcībā esošo, t.sk. iepriekš minēto informāciju, konstatējams, ka Pašvaldības mājaslapā pieejamajā Privātuma politikā sniegta vispārīga informācija par personas datu apstrādi mājas lapā, bet nav citas VDAR prasībām atbilstošās informācijas, piemēram, informācijas par pārzini, pārziņa un datu aizsardzības speciālista kontaktinformācija, personas datu apstrādes tiesiskais pamats un nolūks, datu subjektu tiesību aprakstu utt., tādējādi, nenodrošinot sabiedrību ar brīvi pieejamu un pārredzamu informāciju attiecībā uz personu datu apstrādi.

Savukārt VDAR 37.panta 1.punktā noteikti kritēriji, kad pārzinim un apstrādātājam ir obligāts pienākums iecelt datu aizsardzības speciālistu. Proti, šāds pienākums saskaņā ar VDAR ir visām pašvaldībām un organizācijām (publiskām iestādēm vai struktūrām, izņemot tiesas, tām pildot savus uzdevumus) neatkarīgi no tā, kādus datus tās apstrādā. VDAR 37.panta 7.punkts nosaka, ka pārzinis vai apstrādātājs **publisko datu aizsardzības speciālista kontaktinformāciju** un paziņo to uzraudzības iestādei. Līdz ar to visām pašvaldībām ir pienākums iecelt datu aizsardzības speciālistu, publicēt speciālista kontaktinformāciju pašvaldību interneta vietnēs, kā

arī paziņot par viņa iecelšanu DVI.

No minētā izriet, ka gan sabiedrības informēšana par datu aizsardzības speciālistu un viņa kontaktinformācijas publiskošana, gan personu datu apstrādes principu ievērošana personu datu apstrādē, kā to paredz VDAR 5.panta nosacījumi, uzskatāma par datu subjekta tiesību īstenošanu atbilstoši VDAR III nodaļai.

Atbilstoši DVI rīcībā esošai informācijai, Pašvaldībā līdz 2019.gada 8.jūlijam tika norīkots datu aizsardzības speciālists⁵. Citas informācijas Pašvaldība DVI līdz šī lēmuma sastādīšanas dienai nav sniegusi.

DVI 2018.gada 1.jūnijā nosūtīja informatīvu vēstuli Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai, kurā lūdza informēt pašvaldības par VDAR prasībām, t.sk. par datu aizsardzības speciālista norīkošanu un informācijas par datu sniegšanu saistībā ar datu apstrādes speciālistu.

Tāpat DVI 2018.gada 20.novembrī Biedrībai “Latvijas Pašvaldību savienība” nosūtīja vēstuli (analogu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai nosūtītajai), ar lūgumu informēt visas pašvaldības, par datu aizsardzības speciālista norīkošanu un informācijas par datu sniegšanu saistībā ar datu apstrādes speciālistu.

Tādējādi DVI ir atkārtoti informējusi Pašvaldību par datu aizsardzības speciālista norīkošanu un minētais apstāklis liecina, ka Pašvaldība zināja par VDAR 37.panta 7.punktā noteikto pienākumu.

Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 66.panta pirmā daļa paredz, ka, apsverot administratīvā akta izdošanas vai tā satura lietderību (65.pants), iestāde lemj: 1) par administratīvā akta nepieciešamību, lai sasniegtu tiesisku (leģitīmu) mērķi; 2) par administratīvā akta piemērotību attiecīgā mērķa sasniegšanai; 3) par administratīvā akta vajadzību, tas ir, par to, vai šo mērķi nav iespējams sasniegt ar līdzekļiem, kuri mazāk ierobežo administratīvā procesa dalībnieku tiesības vai tiesiskās intereses; 4) par administratīvā akta atbilstību, salīdzinot privātpersonas tiesību aizskārumu un sabiedrības interešu ieguvumu un ņemot vērā, ka privātpersonas tiesību būtisku ierobežošanu var attaisnot tikai ievērojams sabiedrības ieguvums.

Izvērtējot šajā administratīvajā aktā norādīto, DVI secina, ka VDAR ir pieņemta 2016.gada 27.aprīlī un no 2018.gada 25.maija ir tieši piemērojama, uz pārzini ir attiecināmi VDAR nosacījumi. Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta pirmajā daļā noteikto valsts pārvalde ir pakļauta likumam un tiesībām, no kā izriet, ka līdz ar VDAR tiešas piemērošanas uzsākšanas dienu, Pašvaldībai (kā personu datu apstrādes pārzinim) ir saistoši VDAR minētie nosacījumi, taču, neskatoties uz minēto, Pašvaldība līdz šī lēmuma sagatavošanas dienai nav nodrošinājusi sabiedrību ar informāciju par personas datu apstrādi.

Pašvaldība ir tikusi divas reizes informēta par nepieciešamību publiskot personas datu aizsardzības speciālista kontaktinformāciju, taču nav attiecīgi rīkojusies, līdz ar to vienīgi administratīvā akta izdošana var sekmēt Pašvaldības izpratni par savas rīcības neatbilstību personu datu apstrādi Inspicējošiem normatīviem aktiem un novērst pārkāpuma turpināšanos. Administratīvais akts tiek izdots ar mērķi aizsargāt datu subjektu Latvijas Republikas Satversmes 96.pantā noteiktās tiesības uz privātās dzīves neaizskārumu – savu personas datu aizsardzību.

VDAR 58.panta 2.punkta “d” apakšpunkts nosaka, ka uzraudzības iestādei (DVI) ir pilnvaras rīkojumu pārzinim vai apstrādātājam saskaņot apstrādes darbības ar VDAR noteikumiem, vajadzības gadījumā – konkrētā veidā un konkrētā laikposmā.

VDAR 31.pants noteic pārziņa un apstrādātāja un attiecīgajā gadījumā pārziņa vai apstrādātāja pārstāvja pienākumu pēc pieprasījuma sadarboties ar uzraudzības iestādi (DVI) tās uzdevumu izpildē.

Ievērojot iepriekš minēto, pamatojoties uz VDRA 58.panta 2.punkta “d” apakšpunktu, FPDAL 23.pantu, APL 63.panta pirmās daļas 2.punktu, DVI nolemj uzlikt par pienākumu Pašvaldībai **līdz 2020.gada 17.februārim:**

⁵ Pašvaldības 2014.gada 15.augusta personas datu apstrādes speciālista reģistrācijas iesniegums un DVI 2014.gada 28.augusta lēmums Nr.3-3/9021 par personas datu aizsardzības speciālista reģistrāciju

- 1) **iecelt Ogres novada pašvaldībā datu aizsardzības speciālistu un paziņot par to DVI;**
- 2) **publicēt Ogres novada pašvaldības mājaslapā Ogres novada pašvaldības personu datu aizsardzības speciālista kontaktinformāciju;**
- 3) **nodrošināt pārredzamības principa īstenošanu, izpildot VDAR 5.panta 1.punkta “a” apakšpunktā noteikto principu un 12.panta 1.punkta prasības.**

Pamatojoties uz FPDAL 5.panta pirmās daļas 3.punktu un VDAR 58.panta 1.punkta “a” apakšpunktu, paziņot DVI par iepriekš minēto pienākumu izpildi rakstiski līdz **2020.gada 17.februārim** (pēdējā diena atbildes nosūtīšanai).

Lēmums tiks paziņots Pašvaldībai, nosūtot to e-adresei informācijas sistēmā. APL 70.panta pirmā daļa nosaka, ka, ja ārējā normatīvajā aktā vai pašā administratīvajā aktā nav noteikts citādi, administratīvais akts stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam. Saskaņā ar APL 70.panta pirmo un otro daļu un Paziņošanas likuma 9.panta 1.¹ daļu administratīvais akts uzskatāms par paziņotu otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas.

Saskaņā ar FPDAL 24.panta otro daļu, APL 76.panta pirmo un otro daļu, 79.panta pirmo daļu un Tieslietu padomes 2018.gada 5.marta lēmumu Nr.307 “Par tiesām, to darbības teritorijām un atrašanās vietām” šo lēmumu var apstrīdēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Administratīvās rajona tiesas attiecīgajā tiesu namā pēc Pašvaldības juridiskās adreses atrašanās vietas.

Direktora p.i.

(paraksts*)

L.Dilba

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.*

[..]

IZRAKSTS PAREIZS